

Stora skillnader i utredningar av ungdomsbrott

Trots ett särskilt skyndsamhetskrav vid utredningar av ungdomsbrott tar det i många fall längre tid för rättsväsendet att hantera ungdomsbrott, än brott där vuxna är inblandade. Det är också stora skillnader mellan länen i handläggningstider och personuppläring. Det visar en rapport som Brå publicerar idag.

Brottsförebyggande rådet (Brå) har på uppdrag av regeringen gått igenom rättsväsendets hantering av ungdomsärenden genom att studera ärenden i RUS-databasen, Rättsväsendets uppföljningssystem. Brå har dessutom granskat förundersökningsprotokoll och genomfört intervjuer med aktörer från rättsväsendet. Resultaten uppvisar stora skillnader mellan länen både när det gäller handläggningstid och utredningarnas kvalitet och att den sexveckorsfrist som finns i ungdomsärenden överskrids i majoriteten av fallen.

- Enligt lagen ska ungdomsärenden hanteras särskilt skyndsamt, säger Kerstin Nelander, utredare på Brå. I själva verket tar handläggningen i många fall längre tid då ungdomar är misstänkta för brott jämfört med då vuxna är misstänkta.

Brå har närmare granskat ungdomsutredningar av ett typiskt ungdomsbrott, misshandel utomhus. Resultaten visar att det finns flera förbättringsmöjligheter i dessa utredningar. Till exempel tar det för lång tid innan vittnen förhörs och efter att förundersökning har inletts tar det i genomsnitt tio veckor innan ett första förhör hålls med den misstänkte. Det framkommer samtidigt att de län som har en kortare handläggningstid i ungdomsutredningar av misshandel utomhus även har en högre personuppläring och att brotten oftare leder till åtal.

- Vi har identifierat en del faktorer som skulle kunna effektivisera handläggningen av ungdomsärenden, säger Klara Hradilova Selin, utredare på Brå. Högre kvalitet i skadedokumentationen, snabbare förhör med fler vittnen eller mer noggranna förhörprotokoll är några exempel. Man borde dessutom oftare kunna använda sig av snabbare kommunikation som e-post och sms.

- En annan framgångsfaktor kan vara att poliser i yttre tjänst får bättre kunskap om den särskilda lagstiftning som gäller i utredningar med unga. Det kan underlätta snabba åtgärder direkt på plats.

Fakta

Rättsväsendets uppföljningssystem (RUS) är en databas för ärendehantering som gör det möjligt att följa ett ärende genom rättskedjan. Databasen har utvecklats vid Brå i samarbete med Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten.

Ett brott anses personupplärat då en gärningsperson kan bindas till brottet. Då har en åklagare fattat beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller att meddela åtalsunderlåtelse.

Ladda ner rapporten *Rättsväsendets hantering av ungdomsärenden* på www.bra.se.

För mer information: Klara Hradilova Selin, tel: 08-504 454 19 eller Kerstin Nelander, tel: 08-401 87 98, båda utredare på Brå.